

STORE FORSKELLE I TAKSTER OG FRADRAG VED AFREGNING AF FODERKORN

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Du skal se dig rigtig godt for, når dit foderkorn skal sælges. En sammenligning af grovvareselskabernes takster og priser viser nemlig, at der er betydelige forskelle mellem deres vilkår og behandlingsomkostninger.

Nedenfor er udvalgte grovvareselskabers tørringstakster, rensetakster samt analysepriser sammenlignet for forskellige partier af hvede til foder. Eksemplerne viser, at forskellen mellem firmaernes betaling til landmanden afhænger af det enkelte parti. Forskellene på grovvareselskabernes takster for tørring og rensning øges, når vandindholdet og/eller andelen af urenheder øges. Ved afregning af spiret foderkorn kan forskellene øges yderligere på grund af forskelle i selskabernes håndtering af spirede kerner samt den faldende rumvægt.

Yderligere er der i 2017 flere grovvareselskaber, der har tillæg eller fradrag på baggrund af proteinprocenten i foderkornet. DLG, Vestjyllands Andel, ATR Landhandel og Hornsyld Købmandsgaard giver således et tillæg ved højere proteinprocenter end 10,6 pct. og et ekstra tillæg ved proteinprocent højere end 11,1 pct., og fradrag ved lavere proteinprocenter end 10,0 pct.

Som landmand bør du se dig godt for og tjekke firmaernes betingelser og takster grundigt igennem, før du sælger dit korn. Husk, at alle priser og afregningstakster selvfølgelig er til forhandling. Du bør ligeledes sikre dig, at der udtages parallelprøver af det leverede korn.

Du kan også overveje at sælge dit foderkorn til en nabo. Så kan I dele grovvareselskabets fortjeneste i porten.

SPIREDE KERNER

Set fra et fodringsmæssigt synspunkt, er der ikke baggrund for et fradrag i foderkornsprisen, alene fordi kornet er spiret. Omvendt skal kornet selvfølgelig håndteres fornuftigt, således at der ikke opstår problemer med f.eks. lugt og lagersvampe.

Spørg dit grovvareselskab om du kan risikere fradrag for spirede kerner, inden du leverer dit korn af årets høst.

Hovedparten af grovvareselskaberne beskriver nemlig ikke nærmere i deres afregningsbetingelser, om du

	Agro	Andel	Ewers	handel	mannen	Agro	gaard	Mølle	Korn	gaard
< 15,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15,1-15,5	4,35	4,30	3,90	4,10	4,30	4,35	4,30	4,20	4,20	4,45
15,6-16,0	6,10	6,10	6,20	5,70	5,80	6,00	6,05	5,85	5,80	5,95
16,1-16,5	7,10	7,10	6,90	6,80	6,80	6,95	7,05	6,70	6,60	6,95
16,6-17,0	8,10	8,20	7,60	7,70	7,75	7,85	8,00	7,60	7,30	7,90
17,1-17,5	9,10	9,20	8,30	8,60	8,75	8,80	8,95	8,50	8,00	8,90
17,6-18,0	9,65	9,70	9,00	9,20	9,00	9,60	9,35	8,95	8,70	9,45
18,1-18,5	10,35	10,40	9,70	9,70	9,80	10,25	9,95	9,55	9,40	9,85
18,6-19,0	10,80	10,80	10,40	10,50	10,60	10,75	10,65	10,40	10,10	10,65
19,1-19,5	11,50	11,60	11,10	11,30	11,50	11,25	11,55	11,20	10,80	11,55
19,6-20,0	12,35	12,40	11,80	12,10	12,30	11,95	11,95	12,00	11,50	12,35

EKSEMPLER

I eksempel 1 nedenfor er behandlingsomkostninger sammenlignet ved afregning af et parti foderhvede med kun få urenheder, et vandindhold på 16,8 pct. og 11,0 pct. protein. Eksemplet viser, at der er forskelle på firmaernes afregning, både hvad angår analyseomkostninger, rensomkostninger, tørringsomkostninger og proteintillæg. I eksemplet fremgår det, at DLG, Vestjyllands andel, Hornsyld Købmandsgaard og ATR Lanthandel giver et proteintillæg. Samlet set har Mollerup Mølle de laveste behandlingsomkostninger blandt selskaberne i dette eksempel. Den primære årsag er, at Mollerup Mølle (ligesom Overgaard Agro og Lantmännen) ikke fradrager for rensning, da selskabet accepterer 0,5 pct. urenheder ved afregning af foderkorn.

Ved en foderhvedepris på 110 kr. pr. hkg er der i eksemplet ca. 23.000 kr. mere til landmanden, hvis partiet leveres til Mollerup Mølle frem for til Danish Agro. Omregnet betyder det, at Danish Agro skal give ca. 2,50 kr. mere pr. hkg end Mollerup Mølle, hvis du som landmand skal opnå det samme økonomiske udbytte af handlen.

EKSEMPEL 1:

Parti: 1.000 t foderhvede, 16,8 pct. vand, rumvægt 77,8 og 0,5 pct. urenheder, 11,0 pct. protein samt analyse af 50 læs.

Tablet 2. Eksempel 1. Afregning af foderhvede, sammenligning af udvalgte firmaer (foderhvedepris: 110 kr. pr. hkg)

	DLG	Danish Agro	Vestjyllands Andel	Brødr. Ewers	ATR Landhandel	Lantmännen	Overgaard Agro	Hornsyld Købmandsgaard	Mollerup Mølle	NS Korn	Hedgegaard
Hkg til afregning	9.681	9.681	9.681	9.652	9.681	9.681	9.730	9.652	9.681	9.681	9.652
Analyser	4.000	4.500	3.000	0	2.000	0	0	3.750	0	3.750	4.000
Rensning	8.000	10.000	15.000	10.000	19.000	0	0	8.000	0	8.000	9.000
Tørring	80.595	81.590	75.620	76.615	77.113	78.108	80.000	75.620	72.635	75.620	78.605
Total fradrag	92.595	96.090	93.620	86.615	98.113	78.108	80.000	87.370	72.635	87.370	91.605

Protein tillæg	9.681	0	9.681	0	19.363	0	0	9.652	0	0	0
Netto afregnet	982.035	968.859	981.010	975.050	986.199	986.841	990.300	983.947	992.314	977.579	970.060
Pr. hkg. leveret korn	98,20	96,89	98,10	97,51	98,62	98,68	99,03	98,39	99,23	97,76	97,01

Eksempel 2 er magen til eksempel 1, bortset fra at proteinprocenten er ændret fra 11,0 pct. til 9,5 pct. DLG, Vestjyllands Andel, ATR Landhandel og Hornsyld Købmandsgaard giver alle et fradrag på 1 kr. pr. hkg, når protein procenten er under 10,0 pct.

Ved en foderhvedepris på 110 kr. pr. hkg er der i eksemplet ca. 29.000 kr. mere til landmanden, hvis partiet leveres til Mollerup Mølle frem for til DLG.

EKSEMPEL 2:

Parti: 1.000 t foderhvede, 16,8 pct. vand, rumvægt 77,8 og 0,5 pct. urenheder, 9,5 pct. protein samt analyse af 50 læs.

Tablet 3. Eksempel 2. Afregning af foderhvede, sammenligning af udvalgte firmaer (foderhvedepris: 110 kr. pr. hkg)

	DLG	Danish Agro	Vestjyllands Andel	Brødr. Ewers	ATR Landhandel	Lantmännen	Overgaard Agro	Hornsyld Købmandsgaard	Mollerup Mølle	NS Korn	Hedegaard
Hkg til afregning	9.681	9.681	9.681	9.652	9.681	9.681	9.730	9.652	9.681	9.681	9.652
Analyser	4.000	4.500	3.000	0	2.000	0	0	3.750	0	3.750	4.000
Rensning	8.000	10.000	15.000	10.000	19.000	0	0	8.000	0	8.000	9.000
Tørring	80.595	81.590	75.620	76.615	77.113	78.108	80.000	75.620	72.635	75.620	78.605
Protein fradrag	9.681	0	9.681	0	9.681	0	0	9.652	0	0	0
Total fradrag	102.276	96.090	103.301	86.615	107.794	78.108	80.000	97.022	72.635	87.370	91.605
Netto afregnet	962.672	968.859	961.647	975.050	957.155	986.841	990.300	964.644	992.314	977.579	970.060
Pr. hkg. leveret korn	96,27	96,89	96,16	97,51	95,72	98,68	99,03	96,46	99,23	97,76	97,01

I eksempel 3 herunder er de samme grovareselskabers behandlingsomkostninger sammenlignet ved afregning af et parti foderhvede med et noget højere vandindhold og en lidt større andel af urenheder. Sammenligningen i eksempel 3 viser, at forskellen mellem det dyreste og det billigste firma øges, når vandindholdet og andelen af urenheder stiger.

Behandlingsomkostningerne for et parti som i eksempel 3, er mindst hos Vestjyllands Andel, men Vestjyllands Andel har samtidig også den mindste mængde til afregning. Det skyldes afregningen af spirede kerner, som fremgår af Vestjyllands Andels afregningsbetingelser. Flertallet af grovareselskaberne afregner også for spirede kerner, men har ikke specificeret ud, hvor meget de fradrager. Vær derfor opmærksom på, at sammenligning af den totale afregning i eksempel 3 i forhold til Vestjyllands Andel ikke er fuldt retvisende.

I eksempel 3 er der således ca. 43.000 kr. mere til landmanden, hvis partiet leveres til Overgaard Agro frem for til Danish Agro. Omregnet betyder det, at Danish Agro skal give ca. 4,20 kr. mere pr. hkg for varen, hvis du som landmand skal opnå det samme økonomiske udbytte af handlen, som i en handel med Overgaard Agro.

Eksempel 3:

Parti: 1.000 t foderhvede, 20,0 pct. vand, rumvægt 77,8 og 2,5 pct. urenheder, 11 pct. protein samt analyse af 50 læs.

Tablet 3. Eksempel 3. Afregning af foderhvede, sammenligning af udvalgte firmaer (foderhvedepris: 110 kr. pr. hkg)

	DLG	Danish Agro	Vest-jyllands Andel	Brødr. Ewers	ATR Land-handel	Lant-männenn	Over-gaard Agro	Hornsyld Købmands-gaard	Mollerup Mølle	NS Korn	Hede-gaard
Hkg til afregning	9.019	9.019	8186,25*	9.019	9.019	9.019	9.204	9.019	9.019	9.019	9.019
Fradrag for spirer	0	0	0	0	35.000	0	0	0	0	0	0
Fradrag for rumvægt	6.313	6.313	5.730	6.313	3.157	6.313	6.443	6.313	6.313	6.313	6.313
Analyser	4.000	4.500	3.000	0	2.000	0	0	3.750	0	3.750	4.000
Rensning	27.500	50.000	25.000	37.500	33.500	50.000	34.000	55.500	30.000	43.000	33.500
Tørring	120.413	120.900	104.430	117.975	119.925	116.513	118.903	117.000	112.125	117.000	120.413
Total fradrag	158.226	181.713	138.160	161.788	193.582	172.826	159.345	182.563	148.438	170.063	164.226
Protein tillæg	9.019	0	8.186	0	18.038	0	0	9.019	0	0	0
Netto afregnet	842.856	810.349	770.513	830.274	816.518	819.237	853.067	818.518	843.624	821.999	827.837
Pr. hkg. leveret	84,29	81,03	77,05	83,03	81,65	81,92	85,31	81,85	84,36	82,20	82,78

*Afregnet for spirede kerner, hvilket ikke er tilfældet i de øvrige grovvarereselskaber